

Daniëlle Hermans en Esther Verhoef: 'Stil in mij' Overleven bij de nonnen. Uitgeverij A.W. Bruna, Utrecht 2014. ISBN 9789400504257 Zie ook: www.awbruna.nl en <http://daniellehermans.nl/stil-in-mij/> (Geestelijke gezondheidszorg/Seksueel misbruik/PTSS/PO/1)

Dit boek is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met het Vrouwenplatform Kerkelijk Kindermisbruik (VPKK).

Soort boek/ziekte/stijl:

Daniëlle Hermans en Esther Verhoef interviewden voor dit boek van 286 pagina's, tientallen vrouwen over hun jeugd in Rooms Katholieke instellingen waar zij als kind door nonnen fysiek, psychisch en seksueel zijn mishandeld. Het zijn schokkende aangrijpende jeugdervaringen, die zij niet zomaar kwijt raken, ervaringen die een grote impact hebben gehad op hun leven als volwassene. De meeste vrouwen ontwikkelden psychische problemen. De auteurs besloten het boek te schrijven nadat ze een uitzending van Pauw & Witteman hadden gezien.

<http://daniellehermans.nl/stil-in-mij/>: 'Stil in mij bevat de indringende, verborgen geschiedenissen van moedige vrouwen die eindelijk hun stilzwijgen durven te doorbreken, en de buitenwereld willen laten weten wat zich tussen de jaren dertig en negentig van de twintigste eeuw achter de gesloten deuren van de Nederlandse katholieke internaten en weeshuizen heeft afgespeeld.'

Over de schrijfsters:

Daniëlle Hermans (1963) debuteerde in 2008 met *Het Tulpenvirus*. Dat boek is in elf landen verschenen. Ook de filmrechten zijn verkocht. Daarna schreef zij meerdere thrillers. Zie ook: <http://daniellehermans.nl/over-de-auteur/>

Esther Verhoef ('s-Hertogenbosch, 1968) is ook thriller en romanschrijfster. Ook haar boeken verschijnen in diverse landen, zijn meermalen bekroond en genomineerd. Eerder werkte Esther als dierenfotografe en runde ze een beeldbank met uitgevers, reclamebureaus en dierenrechtenorganisaties als klant. Esther is getrouwd met Berry Verhoef, zij hebben samen drie kinderen. Het gezin woont afwisselend in Frankrijk en in Nederland. Zie ook: <http://www.estherverhoef.nl/biografie/>

Korte bespreking:

In een uitzending van Pauw & Witteman beschreef Els Mulkens haar jeugdervaringen in een Rooms Katholieke instelling onder de hoede van nonnen, die fysiek en psychisch geweld gebruikten. De schrijfsters herkenden de verhalen van hun eigen moeders, die ook bij de nonnen op school hadden gezeten. Het maakte dat ze de verhalen van deze vrouwen wilden laten horen. Deze generatie had geleerd om de vuile was niet buiten te hangen, verzwegen deze verhalen lang. De verhalen van mannen waren al aan het licht gekomen, die van vrouwen verdienden ook een stem, vonden de schrijfsters.

De vrouwen vertellen over hardheid, gevoelloosheid en over fysieke, psychische en seksuele mishandelingen die ook de schrijfsters verrasten. Knijpen in schaamlippen en braaksel opnieuw op moeten eten klinkt ongeloofwaardig, behalve als vrouwen het onafhankelijk van elkaar vertellen in verschillende delen van het land. En dat was de dagelijkse praktijk. Het zijn verhalen die bijblijven en die je vol afschuw leest. Het was

de tijd waarin de Katholieke kerk de Nederlandse samenleving beheerste, waarin priesters en nonnen buiten hun boekje zijn gegaan. In dit boek staat beschreven welke praktijken de nonnen gebruikten en hoeveel ernstige gevolgen deze hadden voor de vrouwen. Diverse van de vrouwen belandden in de psychiatrie of in therapie om ervaringen te verwerken. Voor het leven getekend.

Wat viel op:

De zware, onmenselijke straffen, de intimidatie en het seksueel misbruik maken erg veel indruk. Hoe kan het toch dat zoiets zolang niet bekend is geweest terwijl zoveel vrouwen bij de nonnen op school hebben gezeten en wel bekend was dat dat niet de leukste tijd van hun leven is geweest. Je hoop alleen maar dat dat nooit meer zal voorkomen. Het is heftig dat zoveel vrouwen daar in hun latere leven zoveel last van hebben gehouden.

Citaten:

Pag. 10: 'Gaandeweg werd duidelijk waarom zij hun geschiedenis voor hun omgeving verborgen hadden gehouden: als je als kind dag in dag uit te horen hebt gekregen dat je de straf die je krijgt hebt verdiend en het allemaal je eigen schuld is, ga je dat geloven. Zeker als je geen ander klankbord hebt. Het heeft ook met schaamte te maken: schaamte omdat ze zich niet hebben verweerd tegen bepaalde handelingen en soms zwijgend hebben toegekeken hoe groepsgenootjes hetzelfde overkwam. Ook zaten sommige vrouwen als kind in het tehuis zo in zichzelf opgesloten dat ze dachten dat alleen zij deze ervaringen hadden.'

Pag.119-120: 'Als je ouder wordt, ga je ook beseffen dat hoe meer je je verzet, hoe meer pijn ze je gaan doen, en hoe meer plezier je hun daarmee geeft. Dat zag ik aan ze. Die twinkeling in hun ogen. Ik wilde niet dat ze me klein kregen. Ik kon het op een gegeven moment verdragen.'

Pag.170: 'Op een gegeven moment heb ik geprobeerd om zelfmoord te plegen.'

Pag.209: 'Ze deed wat ze wilde met mij. Ik heb één keer tegengestribbeld en daar heb ik nu nog last van, mentaal. Ze heeft me toen gewoon aan mijn armen vastgebonden. (...) ze tongzoende me en ik werd gepenetreed met voorwerpen. Het was wreed, het was sadistisch.'

Pag.252: 'Het korte verblijf bij de nonnen heeft een basis van diepe angst gelegd. Door de opgelopen trauma's ging mijn schoolopleiding mis en ik draag ook nu nog de gevolgen ervan: de grote vermoeidheid en de diagnose PTSS, posttraumatisch stress syndroom. Ik leef met beperkingen op diverse gebieden.'

Recensies/extra:

Bol.com: 'Op 11 maart 2013 werd in een uitzending van Pauw & Witteman aandacht besteed aan het Tweede Rapport van de commissie Deetman: Seksueel misbruik van en geweld tegen meisjes in de Rooms-katholieke Kerk. Te gast was onder andere mevrouw Els Mulkens die vertelde over de wreedheden die zij als meisje had moeten ondergaan op het internaat waar nonnen de scepter zwaaiden. Het verdriet, de pijn, de vernedering. Een boek dat de lelijke kant van de mensheid laat zien. Barbaarsheid,

gekleed in habijt. 'Veel vrouwen die dit als kind is overkomen, houden hun mond. Dat stilzwijgen willen we met dit boek doorbreken.' Daniëlle Hermans en Esther Verhoef over Stil in mij – overleven bij de nonnen. (...)

Wat hopen jullie met het boek te bereiken?

Esther: We willen de vrouwen de stem teruggeven die hen als kind is ontnomen. Heel Nederland heeft er recht op te weten wat er zich heeft afgespeeld tussen de jaren dertig en negentig achter de gesloten deuren van rooms katholieke weeshuizen en internaten. We hopen ook dat er meer begrip zal komen voor deze grote groep vrouwen die vergelijkbare mishandelingen zijn overkomen. Naar schatting zijn dat er 10.000 tot 40.000 in Nederland. Uiteindelijk hopen we op erkenning van wat deze vrouwen is aangedaan, omdat veel kloosterordes nu nog steeds weigeren met deze vrouwen in gesprek te gaan.(...)

Is de wereld nog steeds een mooie plek voor deze vrouwen?

Esther: Een prettig leven is voor hen minder vanzelfsprekend dan voor vrouwen die een zorgeloze jeugd hebben doorlopen. Veel van hen leven nog dagelijks met de gevolgen van de mishandelingen in hun kindertijd, ze worden beperkt door lichamelijke en psychische problemen.

Daniëlle: Dat deze vrouwen de kracht en de moed hebben kunnen opbrengen om in het leven te staan zoals ze nu doen, daar hebben wij heel veel respect voor. Het zijn enorme doorzetters en ze hebben hun verleden mentaal en fysiek overleefd door een grote vechtlust tentoon te spreiden. Die vechtlust kan niemand ze meer afnemen.'

Voor meer interviews, kijk op www.bol.com/boekenredactie

<https://www.facebook.com/stilinmij>

<http://vorigelevens.blogspot.nl/2014/06/stil-in-mij-overleven-bij-de-nonnen.html>